

О.С. Мезінов

Біосферний заповідник "Асканія-Нова" імені Ф.Е. Фальц-Фейна НАН
вул. Паркова, 15, смт Асканія-Нова, Чаплинський р-н, Херсонська обл., 75230 Україна
e-mail: mezinov.alex@gmail.com

XXXVII НАРАДА АЗОВО-ЧОРНОМОРСЬКОЇ ОРНІТОЛОГІЧНОЇ РОБОЧОЇ ГРУПИ (12–15 ВЕРЕСНЯ 2018 РОКУ)

Біосферний заповідник "Асканія-Нова", нарада АЧОРГ, орнітологія, хроніка

XXXVII НАРАДА АЗОВО-ЧОРНОМОРСЬКОЇ ОРНІТОЛОГІЧНОЇ РОБОЧОЇ ГРУПИ (12–15 ВЕРЕСНЯ 2018 РОКУ). О.С. Мезінов. – Викладена хронологія XXXVII наради Азово-Чорноморської орнітологічної робочої групи.

XXXVII СОВЕЩАНИЕ АЗОВО-ЧЕРНОМОРСКОЙ ОРНИТОЛОГИЧЕСКОЙ РАБОЧЕЙ ГРУППЫ (12–15 СЕНТЯБРЯ 2018 ГОДА). А.С. МЕЗИНОВ. – Изложена хронология XXXVII совещания Азово-Черноморской орнитологической рабочей группы.

XXXVII CONFERENCE OF THE AZOV BLACK ORNITHOLOGICAL WORKING GROUP (12-15 SEPTEMBER 2018). A.S. Mezinov. – The chronology of the XXXVII Conference of the Azov Black Ornithological Working Group is expounded.

XXXVII нарада Азово-Чорноморської орнітологічної робочої групи "Актуальні питання вивчення та охорони птахів" відбулася 12–15 вересня 2018 року на території рекреаційної зони "Катранка" (Татарбунарський район, Одеська область), що знаходиться на межі двох об'єктів ПЗФ: Дунайського біосферного заповідника НАН України та національного природного парку "Тузлівські лимани". Слід зазначити, що це ювілейна нарада – рівно 40 років тому була проведена перша науково-практична конференція цього фахового товариства.

Організатори наради – Національний природний парк "Тузлівські лимани", Громадська організація "Фонд захисту і відродження дикої природи імені професора І.І. Пузанова "Природна спадщина", Українське товариство охорони птахів та Дунайський біосферний заповідник.

В роботі наради взяли участь орнітологи, працівники наукових і природоохоронних установ, вищих навчальних закладів, громадських організацій: Біосферного заповідника "Асканія-Нова" імені Ф.Е. Фальц-Фейна НАН, Чорноморського і Дунайського біосферних заповідників НАН України, Міжвідомчої Азово-Чорноморської орнітологічної станції НАН України, Національних природних парків "Меотида", "Тузловські лимани", "Олешківські піски", "Мале Полісся", Інституту зоології ім. І.І. Шмальгаузена НАН України, Криворізького державного педагогічного університету, Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, Інституту агроекології і природокористування НАН України, Інституту морської біології НАН України, Українського науково-дослідного протичумного інституту імені І.І. Мечникова МОЗ України, Науково-дослідного інституту біорізноманіття наземних та водних екосистем України, Українського науково-дослідного інституту екологічних проблем (УкрНДІЕП), ГО "Інституту екології та розвитку дельти Дунаю", Державного природознавчого музею НАН України, Регіонального ландшафтного парку "Кінбурнська коса", Одеського зоологічного парку, Українського товариства охорони птахів (далі УТОП) та Західноукраїнського орнітологічного товариства.

Відкриття наради відбулося 12 вересня в залі бази відпочинку "Фазан" курорту "Катранка". Із привітанням до учасників наради звернулися президент УТОП А.І. Корзюков та в.о. директора НПП "Тузловські лимани" І.М. Вихристюк.

В ході конференції були заслушані 27 доповідей про результати і перспективи подальших орнітологічних наукових досліджень. Тематичні доповіді були присвячені

питанням біології, динаміки чисельності, територіального розміщення та охорони птахів. окремі доповіді стосувалися актуальних питань щодо стану орнітocomплексів на територіях об'єктів природно-заповідного фонду України; застосування біотехнічних споруд (штучні острови) для збереження біорізноманіття водних екосистем; птахів і безпеки польотів повітряних суден; впливу вітроенергетики на стан птахів в межах Азово-Чорноморського пролітного коридору; урбанізації птахів та орнітocomплексів великих міст; екологічної освіти та орнітологічного туризму (бедвотчінг).

На пленарному засіданні (головуючі: Корзюков А.І., Яковлев М.В.) були заслухані 8 доповідей: "Орнітофауна НПП "Тузловські лимани" та Дунайського біосферного заповідника. Загальні характеристики, цікаві спостереження" (Яковлев М.В. – н.с. Дунайського біосферного заповідника НАН України, м.н.с. НПП "Тузловські лимани"); "Нові матеріали по міграціям птахів на острові Змійний" (Корзюков А.І. – президент УТОП); "Результати спостереження за весняною міграцією на Західному Сиваші" (Андрющенко Ю.О. – завідувач лабораторії орнітології півдня України Відділу фауни і систематики хребетних Інституту зоології ім. І.І. Шмальгаузена НАН України); "Орнітологічна ситуація в Північному Причорномор'ї" (Бронськов О.І. – начальник відділу наукової лабораторії НПП "Меотида"); "Птахи острова Джарилгач (за результатами експедиції в травні 2017 та 2018 рр.) (Надточій Г.С. – с.н.с. УкрНДІЕП); "Кормові зообентоси НПП "Тузловські лимани" (Варигін О.Ю. – с.н.с. Інститут морської біології НАН України); "ІВА програма в Україні" та "Моніторинг фонових видів в Україні" (Кузьменко Т.М. – УТОП).

На секційному засіданні "Результати досліджень орнітофауни Азово-Чорноморського регіону: сучасний стан та перспективи" (головуючі: Андрющенко Ю.О., Курочкин С.Л., Русев І.Т., Чернічко Р.М.) були заслухані наступні доповіді: "Наслідки знищенння природної прорви для ВБУ НПП "Тузловські лимани" (Русев І.Т. – директор ГО "Природна спадщина"), "Сучасний стан популяції балабана на півдні України" (Гаврилюк М.М. – доцент Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького), "Результати серпневих обліків на Західному Приазов'ї" (Чернічко Р.М. – с.н.с. Міжвидомчої Азово-Чорноморської орнітологічної станції НАН України, Мезінов О.С. – зав. лабораторією збереження біорізноманіття диких тварин Біосферного заповідника "Асканія-Нова" НААН), "Екологічно-орнітологічне обстеження полігону твердих побутових відходів № 1 "Дальницькі кар'єри" і його вплив на безпеку прольотів повітряних суден КП "Міжнародний аеропорт Одеса" (Курочкин С.Л. – УТОП), "Збереження червоноволої казарки на глобальному прольоті" (Русев І.Т.), "Опосередковані ефекти в орнітофауні Чорноморського біосферного заповідника від господарського освоєння регіону" (Москаленко Ю.А. – н.с. Чорноморського біосферного заповідника), "Значення комплексу штучних водойм зоопарку "Асканія-Нова" для птахів водно-болотного комплексу у міграційні періоди" (Мезінов О.С.), "Сезонні розміщення зустрічей лелеки чорного в Одеській області" (Пілюга В.І. – н.с. Одеського зоопарку), "Птахи морів та заток України: у якій мірі вони є компонентами морських екосистем" (Роман Є.Г. – н.с. НПП "Олешківські піски").

Зацікавленість та широку дискусію викликали доповіді "Проблеми будівництва вітроелектростанцій в межах Азово-Чорноморського пролітного коридору" (Петрович З.Й. – директор РЛП "Кінбурнська коса") та "Сучасні фактори впливу на орнітофауни подових екосистем Дніпро-Молочна і можливі їх наслідки" (Гавриленко В.С., директор Біосферного заповідника Асканія-Нова" НААН, Старовойтова Т.В. – аспірантка Інституту агроекології і природокористування НААН; доповідач – Старовойтова Т.В.).

На другому секційному засіданні "Регіональні орнітологічні новини" (головуючі: Жмуд М.Є., Петрович З.Й.) було прослухано сім доповідей: "Орнітофауна НПП "Мале Полісся" (Матвеєв М.Д. – доцент Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка), "Орнітофауна міста Львів" (Бокотей А.А. – завідувач відділу Державного природознавчого музею НАН України), "Аналіз поширення куликів в долинах річок Західного Полісся методом моделювання в ГІС" (Струс Ю.М. – провідний інженер Державного природознавчого музею НАН України), "Результати та перспективи будівництва островів для збереження біорізноманіття та рекреаційного розвитку" (Русев І.Т.), "Цікаві факти зустрічей рідкісних видів птахів у 2017–2018 рр. на території Одеської області" (Пілюга В.І.), "Публікація книг-щоденників І.В. Щеголєва 2016–2017

рр.: плюси і мінуси для орнітології як науки на прикладі інформації по сірій гусці (*Anser anser*) в дельті Дунаю" (Жмуд М.Є. – директор ГО "Інститут екології та розвитку дельти Дунаю"), "Соціум, довкілля та птахи в Україні: феномени суспільно-економічного життя та їх вплив на орнітофауну України" (Роман Є.Г.).

Учасники наради ознайомились з Рамсарською територією – водно-болотним угіддям НПП "Тузловські лимани" та провели спостереження за водоплавними птахами.

Було прийнято резолюцію, де відображені напрями подальшої діяльності АЧОРГ, необхідність проведення окремої науково-практичної конференції про вплив ВЕС на стан птахів. Вирішено, що наступна XXXVIII нарада Азово-Чорноморської орнітологічної робочої групи буде проведена на базі об'єктів природно-заповідного комплексу Миколаївської області та курорті с. Коблево.

За результатами роботи XXXVII наради Азово-Чорноморської орнітологічної робочої групи підготовлено збірку матеріалів.